

FÁTIMA LUZ EPAZ

Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej
w Fatimie

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Kwartalnik

Rok 13

57

Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie
za dar Fatimy

Rok po wizycie papieża Franciszka w Fatimie

/ Pe. Carlos Cabecinhas

Rok po głównych wydarzeniach obchodów stulecia objawień z wdzięcznością i radością wspominamy ten szczęśliwy i ważny czas obecności papieża Franciszka, który przybywszy do Fatimy jako pielgrzym, kanonizował świętych Franciszka i Hiacyntę Marto.

Pielgrzymka papieża Franciszka do sanktuarium w Cova da Iria skupiła uwagę świata na Fatimie zarówno w dniach poprzedzających tę wizytę, w czasie 24 intensywnych godzin pobytu Ojca Świętego w Portugalii, jak i w następujących po niej dniach. Postawa i słowa papieża w Fatimie wciąż ożywiają naszą refleksję, prowadzą naszą modlitwę i ukierunkowują nasze wybory. Bez wątplenia, w stuletniej historii tego miejsca, obecność papieża była jednym z najważniejszych czynników wzmacniających światowy wymiar Fatimy. Sześć pielgrzymek papieskich, zawierających się w pięćdziesięciolecie 1967-2017, sprawiło, że Fatima jest tak bardzo znana na świecie; z drugiej zaś strony wizyty te wynikały z przekonania Pasterzy Kościoła powszechnego o uniwersalnym znaczeniu tego Sanktuarium. To swoiste „koło fortuny” wzmocniło międzynarodową pozycję Fatimy.

Do umocnienia roli i umiędzynarodowienia Fatimy oraz jej orędzia przyczyniła się także kanonizacja świętych Franciszka i Hiacynty. Kanonizacja to uroczysty akt najwyższej rangi, przez który Kościół ukazuje wszystkim swoim wiernym, że święci Franciszek i Hiacynta są orędownikami u Boga, a ich życie stanowi przykład życia chrześcijańskiego. O ile beatyfikacja umożliwiała kult ograniczony do kraju pochodzenia pastuszków (a w wyjątkowych wypadkach, w kościołach i sanktuariach, które w sposób wyraźny poprosiły o to Stolicę Apostolską), kanonizacja pozwala na kult dwojga świętych widzących na całym świecie. Jest to więc nie tylko najważniejszy akt formalny Kościoła wobec Fatimy, ale także wydarzenie o ogromnym potencjale dla upowszechniania Fatimy i jej orędzia.

Dokładnie rok po tych wielkich wydarzeniach z wdzięcznością wspominamy wizytę papieża Franciszka oraz kanonizację świętych Franciszka i Hiacynty. Jednocześnie mamy świadomość i poczucie ogromnej odpowiedzialności, jaka spoczywa na nas w kwestii dalszego upowszechniania historii i orędzia z Fatimy.

Rok temu w Fatimie papież Franciszek kanonizował Franciszka i Hiacynty Marto / Carmo Rodeia

13 maja mija rok od kanonizacji Franciszka i Hiacynty Marto, dwojga z trójga widzących z Fatimy, których papież Franciszek wyniósł na ołtarze podczas wielkich obchodów stulecia objawień. Tematem pielgrzymki rocznicowej w maju (a jednocześnie tematem pierwszego roku duszpasterskiego po jubileuszu) jest „Dziękczynienie za dar Fatimy”.

Pierwszej międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej w tym roku przewodniczył JE John Tong, biskup emeryt z Hong Kongu. Obecność chińskiego biskupa podkreśla znaczenie i uniwersalny charakter orędzia fatimskiego we współczesnym świecie, przede wszystkim w tej jego części, w której chrześcijaństwo dynamicznie się rozwija. To właśnie z Azji płyną wyraźne sygnały o pragnieniu nawrócenia, będącym jednym z zasadniczych elementów orędzia, którego najważniejszymi świadkami są święci Franciszek i Hiacynta. Przykład ich świętości będzie wielokrotnie wspomniany podczas tej pielgrzymki, upamiętniającej pierwsze objawienie Maryi w Cova da Iria oraz rocznicę kanonizacji pastuszków.

Siedemnaście lat po beatyfikacji Franciszka i Hiacynty Marto przez Jana Pawła II, argentyński papież uznał ich za świętych. Od tej chwili kult pastuszków stał się powszechny w Kościele katolickim, a Hiacynta Marto (która zmarła mając dziewięć lat) została jego najmłodszą świętą, nie będącą męczennicą. Jej brat Franciszek zmarł na grupę z powikłaniami płucnymi, dziesięć miesięcy po swojej siostrze w wieku 11 lat.

Była postulatką procesu kanonizacyjnego Franciszka i Hiacynty siostra Ângela Coelho mówi: „Wydaje się, że po kanonizacji coraz bardziej nagła i oczywista jest świadomość, że przykład świętości tych dwojga dzieci to nie tylko przykład dla najmłodszych, ale wzorzec dotyczący wszystkich etapów życia duchowego każdego z nas”. Kanonizacja umożliwiła „odejście od pewnego rodzaju infantyilizacji” pastuszków, na których dorosli spoglądali z tkliwością i czułością, ale zawsze jak na dzieci, stwierdza s. Ângela i bez wahania przyznaje, że dziś jest inaczej. „Wszyscy są poruszeni ich przykładem, a przede wszystkim sposobem, w jaki oddali się Bogu”, podkreśla zakonnica, przywołując osobę prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych kardynała Angelo Amato, którego proces pastuszków od samego początku bardzo poruszył. Także papież często przywołuje świętych Franciszka i Hiacyntę Marto. Gdy podczas wizyty w Watykanie, we wrześniu ubiegłego roku, bi-

13 maja 2017 r. papież Franciszek modlił się na grobach pastuszków

skup diecezji Leirii-Fatimy poinformował Ojca Świętego, że po kanonizacji nastąpił znaczący wzrost odwiedzin na grobach świętych w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy, papież Franciszek stwierdził, że związane jest to z poszukiwaniem niewinności w świecie pełnym niepokoju oraz z uwagą i troską, jaka powinno się poświęcać dzieciom.

„Oni [Franciszek i Hiacynta] nie są już tylko dziećmi, które widziały Matkę Boską – żyją własnym życiem, mają własną duchowość, a przykład ich życia stawia przed nami wiele wyzwania”, mówi s. Ângela Coelho. I dodaje: „W dzisiejszym rozproszonym świecie, w którym brak ładu i sensu życia, istotna jest tylko praca i zaspokajanie potrzeb materialnych, pastuszkowie mogą nam pomóc skupić się na tym, co najważniejsze”.

„Pastuszkowie uczą nas sensu życia i pomagają odnaleźć to, co najistotniejsze”, podkreśla zakonnica ze zgrupowania *Aliança de Santa Maria*, przewodnicząca obecnie Fundacji Franciszka i Hiacynty Marto (która zastąpiła Postulację Pastuszków, zlikwidowaną po kanonizacji). Głównym celem Fundacji jest upowszechnianie kultu świętych z Fatimy.

Na zakończenie s. Ângela przytoczyła jeszcze słowa papieża Jana Pawła II wypowiedziane podczas beatyfikacji: „Dwie świece, które Bóg zapalił, aby oświecić ludzkość – to piękne określenie zawiera w sobie wszystko to, czym oni są”.

„Te dzieci nie zrobiły nic szczególnego czy nadzwyczajnego, a jednak emanuje z nich światło, które jest dla nas wyzwaniem, a jednocześnie przynosi ukojenie”, podkreśla była postulatką, która rok po kanonizacji poświęca się głoszeniu (przede wszystkim za granicą) konferencji, zapoznających chrześcijan na całym świecie z życiem i duchowością świętych Franciszka i Hiacynty Marto.

Duchowość świętych pastuszków przedmiotem zainteresowania duchownych i świeckich / Carmo Rodeia

Rok po kanonizacji pastuszków z Fatimy widoczny jest dynamiczny rozwój ich kultu. Znaczny wzrost liczby próśb o relikwie oraz o konferencje poświęcone życiu i duchowości widzających, napływających z najodleglejszych miejsc na świecie, to znak, że święty Franciszek i święta Hiacynta stali się kimś więcej niż dwojgiem dzieci, które zobaczyły Matkę Boską w odludnym zakątku gór Serra d'Aire. Konkluzja ta – ważna dla Portugalii, ale także dla innych krajów – już zaprowadziła byłą postulatorkę procesu kanonizacyjnego dzieci fatimskich siostrę Ângelę Coelho do miejsc tak odległych jak Stany Zjednoczone, Brazylia, Włochy oraz do wielu portugalskich parafii.

„Kiedy Sanktuarium rozpoczęło obchody stulecia objawień, zaczęły napływać prośby o spotkania i konferencje, ale wtedy koncentrowały się one głównie na tematach związanych z orędem fatimskim; dziś otrzymujemy coraz liczniejsze pytania dotyczące życia i przykładu świętości samych pastuszków”, opowiada zakonnica ze zgrupowania *Aliança de Santa Maria*, która ostatnio gościła w Wenecji na zaproszenie tamtejszego patriarchy. Podczas rekolekcji kapłańskich mówiła włoskim duchownym o prorockim wymiarze Fatimy oraz o życiu świętych Franciszka i Hiacynty Marto.

Siostra Ângela Coelho, która ma już zaplanowane konferencje do końca roku (również w diasporze portugalskiej), stwierdza: „Jeśli chodzi o Portugalię to zauważam: z jednej strony, wiele informacji o umieszczaniu wizerunków pastuszków w świątyniach, z drugiej – nie zmniejsza się liczba próśb o konferencje o widzających. Zmianie uległ natomiast profil zainteresowania tematyką związaną z życiem pastuszków. Dziś różne środowiska proszą nas, aby mówić o ich krótkim życiu albo w perspektywie teologicznej, albo bardziej emocjonalnej”.

Rośnie liczba próśb o relikwie

Tylko od maja do grudnia 2017 r. pozytywnie rozpatrzone 400 próśb o relikwie Franciszka i Hiacynty, beatyfikowanych w 2000 r. przez Ojca Świętego Jana Pawła II i kanonizowanych w 2017 r. przez papieża Franciszka.

Relikwie to fragmenty oryginalnych trumien obojga pastuszków. S. Ângela Coelho wyjaśnia: „To jedyne relikwie, jakie przekazujemy. Takie relikwie ofiarowaliśmy papieżowi i prefektowi Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych”. Również takie relikwie znajdowały się w klasztorze w Campo Mourão (Brazylia), gdzie siostry zakonne prosiły pastuszków o wstawienie w intencji chorego chłopca, którego uzdrowienie uznano za cud umożliwiający kanonizację.

„Wiele osób prosi o relikwie. Obserwujemy lawinowy wzrost liczby próśb, które przychodzą z całego świata: od Australii po Europę Wschodnią, oczywiście także z Ameryki Łacińskiej”, opowiada zakonnica. Kryteria przyznawania relikwii są jasne i obiektywne. Prośby mogą składać parafie albo zgromadzenie zakonne; relikwie nie są przekazywane stowa-

Setki pielgrzymów codziennie odwiedzają groby widzających

rzyszeniem ani osobom prywatnym, dlatego wiele próśb odrzucono.

Jednym z ciekawych przypadków ukazujących rozwój kultu pastuszków w oparciu o relikwie jest Kostaryka, a dokładnie rzecz biorąc parafia św. Wincentego Ferreriusza w Moravii, w prowincji i archidiecezji San José. Tamtejszy arcybiskup José Rafael Queirós przekazał tej parafii relikwie, ofiarowane przez Postulację. Obecnie towarzyszą one pielgrzymce figury Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy (podarowanej przez Sanktuarium Fatimskie) po archidiecezji San José. Ricardo Casimiro, który zawiózł relikwie do Kostaryki, opowiada: „Wielu wiernych oddaje cześć relikwiom; przyjmują je w prosty, ale bardzo emocjonalny sposób, nie tylko dlatego, że to relikwie dzieci, ale dlatego, że były to święte dzieci, których świadectwo wszyscy chcieliby naśladować”.

Nie tylko relikwie, ale coraz częściej także wizerunki pastuszków umieszczane są w kościołach. W Portugalii są trzy świątynie dedykowane pastuszkom, w Polsce – cztery.

„Sądzę, że kult pastuszków będzie się rozwijał”, mówi s. Ângela i przytacza zdanie Paula Claudela: „Są święci, których Kościół ustanawia, a Bóg przyjmuje; innych Bóg ustanawia, a Kościół stara się przyjąć...”. I dodaje: „Święta Teresa od Dzieciątka Jezus czy święty Antoni to święci, których ludzie czczą bez szczególnego nacisku na szerzenie ich kultu. Sądzę, że z Franciszkiem i Hiacyntą też może tak być, ale na razie kontynuujemy naszą pracę”.

Siostra Ângela Coelho wspomina, jak wyraźne było działanie Ducha Świętego podczas całego procesu pastuszków: „Kościół katolicki nigdy nie kanonizował dzieci, które nie były męczennikami. Ale tym problemem «zajął» się Duch Święty. Franciszek i Hiacynta stali się świętym «uniwersalnymi»”.

Szerzenie kultu

Początkowo, przede wszystkim w środowiskach kościelnych, istniał pewien opór wobec szerzenia kultu pastuszków, ale teraz – przynajmniej s. Coelho – sytuacja się zmienia, a Fatima podąża tą drogą. Setki wiernych modlą się codziennie w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy przy grobach świętych Franciszka i Hiacynty Marto oraz ich kuzynki Łucji. Przypomnijmy, że proces beatyfikacyjny s. Łucji został już przekazany do Rzymu, gdzie zostanie opracowane i zatwierdzone *Positio* – dokument potwierdzający heroiczność cnót i świętość karmelitanki, która – w przeciwieństwie do swoich kuzynów – żyła bardzo długo.

Liczba wizyt na grobach widzających wzrasta przede wszystkim w dni świąteczne i przy okazji wielkich uroczystości w Sanktuarium Fatimskim.

Misję upowszechniania kultu pastuszków powierzono diecezjalnej Fundacji Franciszka i Hiacynty Marto, utworzonej w lipcu 2013 r. Zadaniem tej religijnej fundacji, na której czele stoi siostra Ângela Coelho, jest szerzenie wiedzy o życiu i duchowości pastuszków z Fa-

timy, promowanie kultu świętych widzących oraz upowszechnianie orędzia fatimskiego.

Franciszek i Hiacynta – od pastuszków do świętych Kościoła

Pastuszkowie Franciszek i Hiacynta cieśli się opinią świętości już za życia, przede wszystkim z powodu prób, jakim zostali poddani po tym, jak zaświadczyli, że razem z kuzynką Łucją widzieli Panią w białej sukni, ukazującą się nad niewielkim dębem w Cova da Iria, gdzie pasali stada owiec należące do ich rodzin.

Franciszek Marto urodził się 11 czerwca 1908 r., został ochrzczony 20 czerwca tego samego roku. Jego młodsza siostra Hiacynta urodziła się 5 marca 1910 r.; ochrzczono ją 19 dnia tego miesiąca. Oboje przyszli na świat w miejscowości Aljustrel i zostali ochrzczeni w kościele parafialnym w Fatimie. Byli najmłodszymi z siedmiorga dzieci Manuela Pedro Marto i Ołimpii de Jesus, kuzynami Łucji dos Santos (1907-2005).

W przeciwieństwie do Łucji, która żyła w klauzurze do 97. roku życia, Franciszek i Hiacynta zmarli w dzieciństwie. Osłabieni przez ofiary i wyrzeczenia, którymi starali się „odkupić” grzechy świata, zachorowali na gripę z powikłaniami płucnymi, której epidemia zabiła w latach 1918-1919 ponad 40 milionów ludzi. Franciszek zmarł w domu, w kwietniu 1919 r., po pięciu miesiącach choroby. Hiacyntę umieszczono w szpitalu, a jej szpitalne łóżko stało się miejscem pielgrzymek wielu osób. Dziewczyna zmarła w Lizbonie w lutym 1920 r.

Pastuszkowie najpierw trzy razy widzieli Anioła, który zachęcał ich do uwielbiana Boga. Objawienia Anioła miały miejsce na wiosnę, w lecie i na jesieni 1916 r., w Loca do Cabeço i przy studni obok domu Łucji.

13 maja 1917 r. w Cova da Iria dzieciom objawiła się Maryja i poprosiła, aby wracali w to samo miejsce każdego 13. dnia miesiąca aż do października. Podczas sześciu spotkań, Matka Boska Różańcowa mówiła pastuszkom o nadziei, jaką Bóg chce ofiarować światu, dotkniętemu cierpieniem i złem. Najświętsza Dziewica zachęcała widzących, aby podjęli zobowiązanie do nawracania ludzkich serc, do odmawiania modlitwy różańcowej, do ofiary wynagradzającej oraz poświęcenia swoich serc i świata Niepokalanemu Sercu Maryi.

Orędzie miłosierdzia całkowicie odmieniło życie Franciszka i Hiacynty. Franciszek przybrał postawę kontemplacyjną – pragnął pocieszać Boga, który wydawał mu się być bardzo smutny. Matka Boska poleciła mu, aby odmówił wiele różańców. I Franciszek modlił się wiele, poszukując samotności wśród wzgórz lub rozmyślając o Bogu w towarzystwie „Jezusa ukrytego” w tabernakulum kościoła parafialnego. Hiacynta była pod ogromnym wrażeniem cierpienia grzeszników, modliła się więc i ofiarowywała wyrzeczenia w intencji ich nawrócenia, a także za pokój na świecie i za Ojca Świętego. „Cierpię bardzo, ale ofiaruję wszystko za nawrócenie grzeszników i jako zadośćuczynienie Niepokalanemu Sercu Maryi, i za Ojca Świętego”, wyznała Łucja podczas choroby. A tuż przed śmiercią mówiła: „[W niebie] będę bardzo kochać Jezusa i Niepokalane Serce Maryi”.

Kostaryka oddaje cześć relikwii pastuszków

13 maja w roku jubileuszowym 2000 w Fatimie Ojciec Święty Jan Paweł II beatyfikował Franciszka i Hiacyntę Marto. Siedemnaście lat później kanonizował ich papież Franciszek.

Co powiedział papież Franciszek rok temu w Fatimie?

W sobotę 13 maja 2017 r., w homilii wygłoszonej podczas Mszy św. kanonizacyjnej Franciszka i Hiacynty Marto, papież Franciszek mówił o wierze, nadziei i pokoju. Ojciec Święty powiedział, że Maryja przekazała pastuszkom orędzie miłości, a opiekuńczy płaszcz Matki Jezusa chronił ich przed wszelkimi trudnościami.

Przypomnijmy słowa papieża Franciszka: „«Wielki znak ukazał się na niebie: Niewiasta obleczone w słońce» — zaświadcza widzący z Patmos w Apokalipsie (12, 1), zauważając też, że miała Ona porodzić syna. Następnie, w Ewangelii, słyszeliśmy Jezusa mówiącego do ucznia: «Oto Matka twoja» (J 19, 27). Mamy Matkę! «Bardzo piękna Pani», komentowali między sobą wizjonerzy z Fatimy, wracając do domu tamtego szczęśliwego dnia, 13 maja przed stu laty. A wieczorem Hiacynta nie mogła się powstrzymać i wyjawiała tajemnicę mamie: «Dzisiaj widziałam Matkę Bożą». Widzieli Matkę niebieską! W ślad za ich spojrzeniem kierowały się oczy wielu osób, które Jej jednak nie widziały. Dziewica Matka nie przyszła tutaj, abysmy Ją widzieli: na to będziemy mieli całą wieczność, oczywiście, jeśli pójdziemy do nieba”.

Papież wyjaśnił, że Przenajświętsza Dziewica Maryja nie objawiła się Hiacyntce, Franciszkowi i Łucji tylko po to, aby ją po prostu zobaczyli, ale by wezwał ludzkość do zdecydowanych zmian: „Ona jednak, przeczując i przestrzegając nas przed groźbą piekła, do którego prowadzi — często proponowane i narzucane — życie bez Boga, bezczeszczenie Boga w Jego stworzeniach, przyszła, aby nam przypomnieć o Bozym Świecie, które w nas mieszka i nas osłania, bo jak słyszeliśmy w pierwszym czytaniu, «zostało uniesione jej Dziecię do Boga» (Ap 12, 5). A według słów

Łucji, troje uprzywilejowanych znajdowało się wewnątrz Światła Bożego, które promieniowało od Matki Bożej. Ona otulała ich płaszczem Światła, którym obdarzył Ją Bóg. Zgodnie z przekonaniem i odczuciem wielu, jeśli nie wszystkich pielgrzymów, Fatima jest przede wszystkim tym płaszczem Światła, które nas ogarnia tutaj tak samo jak w każdym innym miejscu na ziemi, kiedy uciekamy się pod opiekę Dziewicy Matki, aby Ją prosić, jak uczy *Salve Regina*: «Okaz nam Jezusa»”.

Ojciec Święty wielokrotnie podkreślał, że słowa Maryi w Fatimie to słowa matki, która ochrania swe dzieci i prosi ludzi o nawrócenie, aby ich ocalić od piekła. A Fatima jest tym „płaszczem Światła”, który Matka Boża rozpostarła nad ludźmi na całej ziemi: „W swoich *Wspomnieniach* (III, n. 6) siostra Łucja oddaje głos Hiacyntce, dopiero co obdarzonej wizją: «Czy nie widzisz wielu dróg, ścieżek i pól, pełnych ludzi, którzy płaczą z głodu, bo nie mają nic do jedzenia? I Ojca Świętego, który modli się w kościele przed Niepokalanym Sercem Maryi, a razem z nim modli się bardzo dużo ludzi?». Dziękuję wam, bracia i siostry, że mi towarzyszyacie! Musiałem tutaj przybyć, aby oddać cześć Dziewicy Matce i powierzyć Jej synów i córki. Pod Jej płaszczem się nie zagubią; przez Jej ręce przyjdzie nadzieja i pokój, których potrzebują, a o które błagam dla wszystkich moich braci w chrzcie i w człowieczeństwie, zwłaszcza dla chorych i niepełnosprawnych, więźniów i bezrobotnych, ubogich i opuszczonych. Drodzy bracia, módlmy się do Boga z nadzieją, że ludzie nas wysłuchają; i zwracamy się do ludzi z pewnością, że Bóg przychodzi nam z pomocą”.

Franciszek i Hiacynta Marto, których Dziewica Maryja zachęcała do wielbienia Boga i wprowadziła w ogromne morze Bożego Światła, są przykładem tej nadziei i opieki.

Papież wezwał też wiernych, aby uciekali się do Maryi, by poznać Jezusa: „Pod opieką Maryi bądźmy w świecie «strażnikami poranka», którzy potrafią kontemplować prawdziwe oblicze Jezusa Zbawiciela, to oblicze, które jaśnieje w Wielkanoc, i odkryć na nowo młode i piękne oblicze Kościoła, który jaśnieje

Ciało siostry Łucji znajduje się w Fatimie od 19 lutego 2006 r.

je, gdy jest misyjny, gościnny, wolny, wierny, ubogi w środki, a bogaty w miłość”.

Łucja: święta w sercach wiernych, w oczekiwaniu na decyzję Kościoła

S. Ângela Coelho – obecnie wicepostulatorka procesu kanonizacyjnego Łucji – ma nadzieję, że proces tej widzącej z Fatimy, która „jest nie tylko pastuszką”, także zakończy się stosunkowo szybko. Ale przyznaje: „To nie będzie łatwe, bo mamy do czynienia z postacią wielowymiarową, osobą o wielu obliczach: kobietą, zakonnicą, karmelitanką i głosicielką orędzia fatimskiego. Jej życie trwało prawie sto lat, było wypełnione relacjami prowadzonymi na wielu płaszczyznach, różnorodnymi relacjami, dotyczącymi między innymi problematyki tak ważnej, jak poświęcenie świata. To ogromna praca dotycząca kobiety, która – poza tym wszystkim – doznawała wyjątkowych, mistycznych doświadczeń Boga”.

Liturgiczne obchody święta św. Franciszka i św. Hiacynty Marto

Przewodniczący uroczystościom ks. Carlos Cabecinhas wezwał pielgrzymów do modlitwy za papieża / Cátia Filipe

20 lutego, niespełna rok po kanonizacji św. Franciszka i św. Hiacynty Marto, w Sanktuarium Fatimskim obchodzono święto najmłodszych świętych Kościoła Katolickiego, którzy nie byli męczennikami.

Obchody rozpoczęły się 19 lutego w Kaplicy Objawień, w której wystawiono portrety św. Franciszka i św. Hiacynty. Wierni odmówili różaniec, po którym rozpoczęło się modlitewne czuwanie w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy.

„Dzień Pastuszków” zaczął się również od modlitwy różańcowej w Kaplicy Objawień. Następnie pielgrzymi wyruszyli z procesją do bazyliki Trójcy Przenajświętszej, w której odprawiono Mszę św. wotywną ku czci świętych Franciszka i Hiacynty Marto.

Przewodniczący Eucharystii ks. Carlos Cabecinhas, rektor Sanktuarium Fatimskiego, powiedział: „Dzisiejszy dzień to dzień radosny i świąteczny” i przypomniał zgromadzonym w bazylice pielgrzymom, że widzący „pokazują nam, w jaki sposób orędzie fatimskie może stać się drogą ku świętości”. Ks. Cabecinhas przywoływał słowa wypowiedziane przez Ojca Świętego w Fatimie 13 maja 2017 r. Podkreślał także, że Franciszek i Hiacynta Marto pomagają nam odkryć „piękno i urok chrześcijańskiej świętości, będącej powołaniem wszystkich chrześcijan”. Kapłan zwrócił uwagę zebranych, że pastuszkowie z Fatimy ukazują świętość jako rzeczywistość bliską i dostępną dla każdego: „Święci Franciszek i Hiacynta są świadkami świętości w nieodległej przestrzeni. Żyli przecież tu – na tej ziemi,

na której się teraz znajdujemy”.

Rektor Sanktuarium zaprosił obecnych do zwiedzenia domów pastuszków i przejścia drogami, którymi oni chadzali, a także do nawiedzenia ich grobów. Zapewniał przy tym, że poznanie miejsc związanych z widzaczami pomoże wiernym w rozmyśleniu nad przykładem ich życia i w zrozumieniu, że świętość jest powołaniem każdego chrześcijanina.

Na zakończenie uroczystości ks. Carlos Cabecinhas udzielił błogosławieństwa obecnej na Mszy św. grupie dzieci.

Po południu w bazylice Trójcy Przenajświętszej odbyło się spotkanie, w którym udział wzięło ponad 400 uczniów z kilku fatimskich szkół. Dzieci odwiedziły groby pastuszków w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy.

Stało się już tradycją, że dzieci przynoszą pastuszkom kwiaty

Wielkie uroczystości w Sanktuarium Fatimskim kierują oczy chrześcijan ku Azji

Emerytowany biskup Hong Kongu i biskup Hiroszimy przewodniczą międzynarodowym pielgrzymkom rocznicowym w maju i w październiku / Carmo Rodeia

Kościół portugalski i Kościół na całym świecie – zjednoczone w Fatimie podczas pielgrzymek rocznicowych w 2018 r.

Mija rok od majowej pielgrzymki papieża Franciszka do Cova da Iria, podczas której rozpoczęto obchody stulecia objawień Matki Boskiej, a Ojciec Święty kanonizował Franciszka i Hiacyntę Marto. Sanktuarium Fatimskie nie kończy jednak pracy, prowadzonej przez siedem lat przygotowań do wielkiego jubileuszu, których kulminacją był rok 2017.

W tym roku do przewodniczenia międzynarodowym pielgrzymkom rocznicowym, upamiętniającym sześć objawień Matki Boskiej pastuszkom, Sanktuarium zaprosiło wielu ważnych dostojników Kościoła. Są wśród nich: kardynał John Tong, emerytowany biskup Hong Kongu, przewodniczący pielgrzymce majowej oraz ordynariusz diecezji Hiroszimy bp Alexis Mitsuru Shirahama, który poprowadzi uroczystości w październiku.

Ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy bp António Marto w wystąpieniu wygłoszonym do przedstawicieli branży hotelarskiej z Fatimy na 40. Spotkaniu Hotelarzy (wydarzeniu organizowanym co roku przez Sanktuarium Fatimskie), zwrócił uwagę, że do Cova da Iria przybywa coraz więcej pielgrzymów z Azji. Tylko w 2017 r. było ich około 40 tysięcy (w grupach zorganizowanych). Bp Marto powiedział: „Musielśmy sprowadzić do Fatimy biskupa z Azji, bo to Azja jest kierunkiem, w którym podąża chrześcijaństwo”.

Duchowny podkreślił również wrażliwość i pobożność okazywaną przez azjatyckich pielgrzymów przybywających do Sanktuarium.

Bp António Marto wyjaśnił także, dlaczego wybór padł na tych właśnie dostojników. W pierwszym przypadku zdecydowała intuicja, która podpowiedziała portugalskiemu biskupowi, aby skierować list do sekretarza kardynała Johna Tonga – emerytowanego biskupa Hong Kongu. Odpowiedź była natychmiastowa i twierdząca: kard. Tong przybędzie do Fatimy, aby przewodniczyć międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej w dniach 12 i 13 maja.

Bp Alexis Mitsuru Shirahama z Hiroszimy skontaktował się z biskupem António, prosząc o relikwie świętych Franciszka i Hiacynty Marto. W swoim liście pisał także o wojnie, jako poważnym problemie nękającym współczesny świat. W odpowiedzi ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy zaprosił go do Cova da Iria. Bp Shirahama przybędzie do Sanktuarium na czele pielgrzymki diecezjalnej i będzie przewodniczył międzynarodowym obchodom rocznicowym w październiku.

W czerwcu Sanktuarium Fatimskie będzie gościło emerytowanego biskupa diecezji Santarém Manuela Pelino, który poprowadzi pielgrzymkę upamiętniającą drugie objawienie Matki Boskiej. Siostra Łucja, opisując to objawienie w swych *Wspomnieniach*, zwraca szczególną uwagę

na powierzoną jej wówczas rolę orędowniczki nabożeństwa do Niepokalanego Serca Maryi, które jest ucieczką i drogą, prowadzącą do Boga. Trzeciej międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej, w lipcu, będzie przewodniczył biskup pomocniczy z Porto António Augusto Azevedo. W sierpniu Sanktuarium odwiedzi kolejny gość zagraniczny. Uroczystościom w dniu 13 sierpnia (stanowiącym część programu tzw. Narodowego Tygodnia Migratorów) będzie przewodniczył kardynał Arlindo Gomes Furtado, ordynariusz diecezji Santiago z Wysp Zielonego Przylądka. We wrześniu do Fatimy przybędzie arcybiskup Évory José Francisco Alves, który poprowadzi międzynarodową pielgrzymkę w rocznicę piątego objawienia Matki Boskiej. Cykl sześciu wielkich pielgrzymek zakończy w październiku wspominany już biskup Hiroszimy.

Zapraszając dostojników celebrujących główne uroczystości w Cova da Iria, Sanktuarium Fatimskie stara się ukazywać jedność Kościoła portugalskiego z Kościołem powszechnym oraz potwierdzać uniwersalny wymiar objawień i ich orędzia, a także międzynarodowy charakter samego Sanktuarium.

„Dziękczynienie za dar Fatimy” – to wspólne hasło wielkich pielgrzymek rocznicowych w roku 2018, który rozpoczyna nowy, trzyletni cykl „czasu Łaski i Miłosierdzia”.

Obchody Triduum Paschalnego w Fatimie: podczas liturgii wigilii paschalnej wspomniano świętych Franciszka i Hiacyntę Marto

Uroczystościom wielkanocnym przewodniczył rektor Sanktuarium Fatimskiego / Carmo Rodeia

Po raz pierwszy w historii Sanktuarium Fatimskiego wszystkie nabożeństwa Triduum Paschalnego były tłumaczone na portugalski język migowy (LGP). Osoby głuche i niedosłyszące, które licznie uczestniczyły we uroczystościach, zostały w sposób szczególnie zauważone przez rektora Sanktuarium podczas liturgii wigilii paschalnej.

Wysiłki na rzecz włączenia niesłyszących w życie religijne Sanktuarium rozpoczęto w 2013 r. od tłumaczenia na język migowy niedzielnej Mszy św., odprowadzanej o 15.00 w bazylice Trójcy Przenajświętszej. Przypomnijmy, że także wszystkie uroczystości zeszłorocznych pielgrzymek rocznicowych w maju (kiedy do Fatimy przybył papież Franciszek) i w październiku były tłumaczone na portugalski język migowy.

Kolejnym nowym elementem tegorocznego Triduum było wspomnienie w litanii, odśpiewanej w czasie liturgii wigilii paschalnej, imion Franciszka i Hiacynty Marto – najmłodszych świętych Kościoła powszechnego, którzy nie byli męczennikami.

W uroczystościach wielkanocnych w Fatimie licznie uczestniczyli pielgrzymi portugalscy, ale także pątnicy z zagranicy: z Hiszpanii, Brazylii, Włoch, Malty i Stanów Zjednoczonych. Swój pobyt w Sanktuarium zgłosiły 32 zorganizowane grupy pielgrzymkowe.

W noc Wigilii Paschalnej rektor Sanktuarium Fatimskiego mówił o zmartwychwstaniu, które jest fundamentem i istotą chrześcijańskiej wiary, nadziei i ufności. „Zmartwychwstanie Chrystusa rozwiewa ciemności, jakimi okrywa nas strach i odnawia nasze zaufanie”, powiedział ks. Carlos Cabecinhas i podkreślił, że słowa Bożego posłańca, wypowiedziane u wejścia do grobu, zapraszają wiernych do zawierzenia i są dla nich wyzwaniem. I kontynuował: „Zmartwychwstanie pokazuje, że nie powinniśmy się bać, bo z wiary w zmartwychwstanie wypływa zaufanie. Noc, ciemność, mrok podsycają nasze lęki, są znakiem niepewności i trosk współczesności”. Ks. Cabecinhas zauważył, że zawarte w Piśmie Świętym, skierowane do kobiet, wezwanie: „Idźcie, głosźcie i dawajcie świadectwo” jest także dziś aktualne i dotyczy wszystkich chrze-

ścjan. „Jeśli jesteś ochrzczony, to twoim zadaniem jest nieść nadzieję temu, kto żyje bez nadziei”, zakończył rektor.

Temat nowego życia, zrodzonego ze śmierci i zmartwychwstania Jezusa, był obecny we wszystkich wystąpieniach ks. Carlosa Cabecinhasa głoszonych podczas liturgii słowa w Wielkim Tygodniu.

W Wielki Piątek rektor mówił, że w krzyżu odnajdujemy „dowód miłości, która daje życie; to narzędzie śmierci i tortury stało się bowiem znakiem miłości, miłosierdzia i zbawienia”. Dlatego „wpatrując się w krzyż, nie powinniśmy już widzieć w nim śmierci, ale symbol życiodajnej miłości”.

Podczas rozpoczynającej uroczystości Triduum Paschalnego Mszy Wieczerzy Pańskiej, ks. Cabecinhas przypominał, że Eucharystia to „powołanie w służbie miłości”, które jest powinnością każdego chrześcijanina: „Nie jest możliwa komunika z Chrystusem, jeśli zapominamy lub ignorujemy innych ludzi, naszych braci. Nie jest możliwa komunika z Chrystusem bez pokornej postawy służby bliźnim”.

W homilii podczas niedzielnej Mszy św., rektor Sanktuarium wezwał pielgrzymów, aby swoim życiem dawali świadectwo Chrystusa zmartwychwstałego. Uzasadniając znaczenie Wielkanocy, najważniejszego chrześcijańskiego święta, kapłan ponownie uwypuklił wiarę w zmartwychwstanie jako najbardziej charakterystycznego rys i podwalinę chrześcijaństwa: „To w pewności zmartwychwstania Jezusa leży fundament wiary chrześcijańskiej; w tej pewności, że – obecny pośród nas – On nas jednoczy i ukazuje się w naszym życiu”. Kapłan postawił też przed chrześcijanami trzy zadania, wypływające bezpośrednio z liturgii Niedzieli Wielkanocnej: „(...) uczyć się «odczytywać» znaki obecności Chrystusa zmartwychwstałego w naszym życiu, świadczyć o spotkaniu z Chrystusem żywym i naśladować Jezusa, który żył po to, by czynić dobro”.

Od Wielkanocy w Sanktuarium Fatimskim obowiązuje nowy program uroczystości, dostępny na stronie internetowej www.fatima.pt.

Podczas Mszy Wieczerzy Pańskiej obecni byli współpracownicy Sanktuarium Fatimskiego

„Poczta Matki Boskiej”

Listy, które opowiadają historię Fatimy i świata / Diogo Alves

Siostry Oblatki gromadzą i segregują listy z prośbami o modlitwę

W Sanktuarium Fatimskim działa pewna bardzo szczególna poczta – „Poczta Matki Boskiej”. Za jej pośrednictwem pielgrzymi przesyłają wiadomości do Matki Boskiej. Listy można zostawiać w różnych miejscach: na postumencie figury w Kaplicy Objawień, przy grobach widzących, a nawet w skarbonkach przeznaczonych na ofiary. Wiele listów przybywa do Sanktuarium wraz z powracającymi z podróży po świecie figurami pielgrzymującymi. Kto nie może przekazać wiadomości w żaden z wymienionych sposobów, może ją po prostu wysłać pocztą tradycyjną, mailem, a nawet podyktować przez telefon. Pielgrzymi piszą wiadomości na kartkach papieru, na brzegach zdjęć, na skrawkach materiału... Piszą o swych radościach i troskach, wyrażając je w najróżniejszych językach i dialektach...

Jakie to wiadomości? „Przede wszystkim są to podziękowania oraz prośby o wstawiennictwo kierowane do Matki Boskiej Różańcowej i widzących z Fatimy. Są także listy podejmowanych ofiar, modlitw, dobrych uczynków, praktykowanych nabożeństw czy innych aktów pobożności ku czci Boga, Matki Boskiej albo w innej, konkretnej intencji”, mówił koordynator Archiwum i Biblioteki Sanktuarium André Melícias w poświęconej temu tematu prezentacji podczas „Dnia Archiwum”, zorganizowanego w marcu tego roku przez Departament Studiów Sanktuarium Fatimskiego.

Wszystkie docierające do Sanktuarium wiadomości są przekazywane do Zgromadzenia Sióstr Oblatek Dziewicy Maryi z Fatimy. Tam następuje ich wstępna segregacja według języków, liczenie i układanie w paczki, które są potem umieszczane w skrzyniach archiwum. W wywiadzie udzielonym w zeszłym roku miesięcznikowi *Voz da Fátima (Głos Fatimy)* przełożona wspólnoty wyjaśniała, że siostry dzielą wiadomości na języki, ale nie czytają tych, które są

umieszczane bezpośrednio na postumencie figury w Kaplicy Objawień. Natomiast wiadomości przychodzące pocztą tradycyjną lub elektroniczną są zawsze czytane, ponieważ mogą zawierać prośby, które wymagają podjęcia konkretnego działania. Na część tych listów siostry odpowiadają. Pod koniec roku cała dokumentacja trafia do Archiwum Sanktuarium Fatimskiego.

W analizie dotyczącej tego zjawiska André Melícias podkreślił „potrzebę zachowania religijnego doświadczenia, jakim jest modlitwa w sposób, który pomoże złamać bariery czasu i przestrzeni. W taki bowiem sposób pielgrzymi przezwyciężają fizyczną odległość”. Koordynator Archiwum Sanktuarium mówił też, że „listy są wyrazem oddania człowieka wierzącego wobec bytu, który czci. W nich wierni zawierają Najwyższemu swoje radości i zmartwienia, często poprzez uwielbienie lub błaganie, ale także w formie prostego i przejrzystego zestawienia próśb albo głębokich wyznań, zwierzeń i przemyśleń”.

Wielki potencjał dla studiów i badań naukowych

„Poczta Matki Boskiej” to praktyka religijna, która „dała początek jednej z najbardziej znaczących serii dokumentalnych Archiwum Sanktuarium. Jest ona bardzo silnie związana z podstawowym sensem istnienia Sanktuarium: pielgrzymami, ich wiarą i motywacjami, jakie ich tu prowadzą”, podkreślał koordynator Archiwum.

Analizując wiadomości z połowy minionego wieku André Melícias zauważył, że w ciekawy sposób ukazują one różne tematy i konteksty, od spraw o charakterze osobistym (związanych głównie ze zdrowiem i problemami rodzinnymi) po kwestie ogólne: problemy społeczne tego czasu (wojna kolonialna, prośby o wstawiennictwo w intencji pokoju), przemiany społeczne, mi-

gracje ludności, praktyki religijne i działania duszpasterskie. Na tej podstawie koordynator uważa, że zbiór ten stanowi „wielki potencjał dla studiów i badań naukowych”.

Rozważając dostępność i możliwość ponownego wykorzystania informacji zgromadzonych w dokumentacji, należy jednak poważnie brać pod uwagę kilka istotnych zagadnień, takich jak: zakres zawartych w listach informacji, ich dostępność i potencjalne użycie, jak również problemy związane z ochroną danych osobowych. André Melícias referował: „O ile od badacza wymaga się, aby patrzył na dokumentację obiektywnie i bezstronnie, to nie można tego wymagać od wiernych; i o ile możemy przyjąć, że znaczna część pielgrzymów, którzy zostawiają tu wiadomości do Matki Boskiej, przyjęłaby z sympatią pomysł, że – po wielu latach – ten dokument będzie studiowany jako świadectwo wiary, to musimy jednocześnie zakładać, że część pątników może uznać taką sytuację za naruszenie ich intymności, a to może stanowić wystarczający powód, aby oddalić się od tej praktyki pobożnościowej. Ściśle biorąc to, co jest pisane w «Poczcie Matki Boskiej» nie zawsze musi być tajemnicą, czymś poufnym lub prywatnym, ale zawsze są to treści intymne, osobiste i głębokie, ponieważ wynikają z relacji między człowiekiem wierzącym a bliskim mu *sacrum*”.

Przez ostatnie lata Sanktuarium Fatimskie zbierało i w całości zachowywało tę dokumentację, nie wyrażając (z wyjątkiem pojedynczych przypadków i pod warunkiem ścisłej ochrony danych osobowych) zgody na dostęp do niej.

„Stajemy przed wyzwaniem znalezienia wyważonego rozwiązania. Tylko bardzo jasne zdefiniowanie procedur może zagwarantować właściwe wykorzystanie i dostęp do tych informacji przy jednoczesnym zachowaniu szacunku dla prywatności wiernych, którzy w Fatimie pozostawiają swoje wiadomości do Matki Boskiej Różańcowej”, zakończył wystąpienie André Melícias.

350 metrów półek w Archiwum

Zarchiwizowana „Poczta Matki Boskiej” obejmuje dokumentację gromadzoną od lat 50. XX w. Zajmuje ona około 350 metrów bieżących półek w Archiwum Sanktuarium Fatimskiego. Dzieląc zbiory na pięcioletnie okresy zauważa się znaczny wzrost wiadomości w latach 2000-2010. W kolejnym 5-leciu zgromadzono nieco mniej listów, co związane było z nieznacznym zmniejszeniem liczby pielgrzymów przybywających do Fatimy, odnotowanym w Sanktuarium w czasie kryzysu ekonomicznego na świecie.

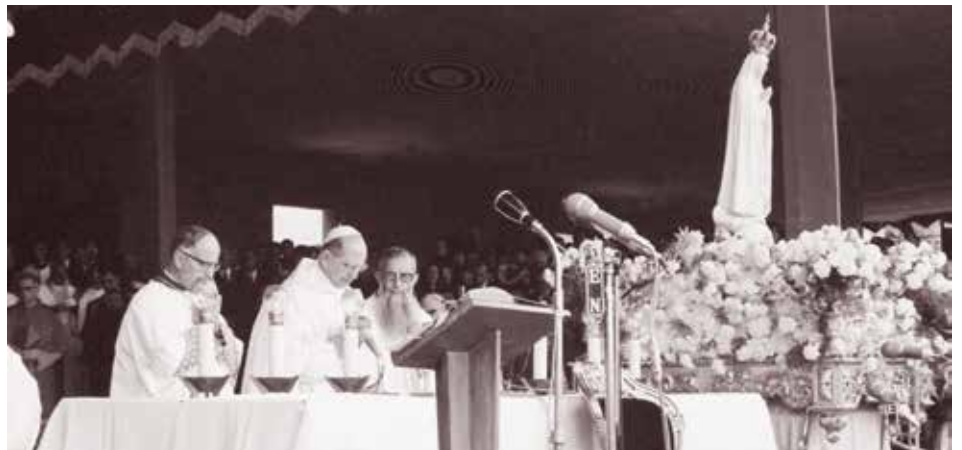
Kanonizacja papieża Pawła VI w 2018 r.

Paweł VI – pierwszy papież, który odwiedził Fatimę / Cátia Filipe

Papież Franciszek zatwierdził cud przypisywany wstawiennictwu błogosławionego Pawła VI, otwierając tym samym drogę do jego kanonizacji. W lutym, podczas spotkania z kapłanami diecezji rzymskiej, Ojciec Święty oficjalnie ogłosił, że kanonizacja Pawła VI (1897-1978) odbędzie się jeszcze w 2018 r.

Przypomnijmy, że Paweł VI był pierwszym papieżem, który odwiedził Fatimę. Przybył do Sanktuarium w Cova da Iria w 50. rocznicę objawień, aby jako pielgrzym oddać cześć Przenajświętszej Dziewicy Maryi i przywoływać jej wstawiennictwa na rzecz pokoju w Kościele i na świecie.

W Fatimie Paweł VI zwrócił uwagę, że to dzieci i ubodzy byli pierwszymi, do których skierowane zostało orędzie fatimskie. Ojciec Święty przybył do Cova da Iria zatroskany sytuacją na świecie, zagrożonym wyścigiem zbrojeń, nękanym przez głód i niedostatek. W homilii wygłoszonej podczas Mszy św. papież mówił także o ateistycznych systemach politycznych, o „krajach, w których wolność religijna praktycznie nie istnieje, w których zaprzeczają się istnieniu Boga, jakby to zaprzeczenie miało być prawdą nowych czasów i wyzwoleniem ludów”. Żegnając się z pielgrzymami poprosił ich, aby „pokornie i żarliwie mo-

Paweł VI był pierwszym papieżem, który odwiedził Fatimę 13 maja 1967 r.

dli się o pokój w Kościele i o pokój dla świata”.

Paweł VI przyjechał do Fatimy 13 maja 1967 r. pomimo napięć dyplomatycznych, spowodowanych podróżą włoskiego papieża na Kongres Eucharystyczny w 1964 r., odbywający się w Bombaju, już po tym jak Indie zajęły terytoria Goa, Damanu i Diu (*wchodzące wcześniej w skład zamorskich terytoriów Portugalii zwanych Indiami Portugalskimi – przyp. tłum.*). Ojciec Święty postanowił, że samolot z Rzymu

nie wyląduje w Lizbonie, ale w bazie lotniczej w Monte Real i zamieszkał w siedzibie biskupa ówczesnej diecezji Leirii (obecnie Leirii-Fatimy).

Podróż, ogłoszona oficjalnie podczas audiencji generalnej w dniu 3 maja 1967 r., została zapowiedziana jako „pielgrzymka dla uczczenia Przenajświętszej Maryi Panny oraz dla uproszenia jej wstawiennictwa w intencji pokoju dla Kościoła i dla świata”.

5. rocznica wyboru papieża Franciszka upamiętniona w Sanktuarium Fatimskim

Wybór papieża wspominany podczas uroczystej Mszy św. / Cátia Filipe

13 marca w bazylice Trójcy Przenajświętszej odbyła się uroczysta Msza św. z oficjalnego programu Sanktuarium Fatimskiego na trzynasty dzień miesiąca (poza okresem rocznic objawień: od maja do października). Podczas Eucharystii, której przewodniczył rektor Sanktuarium ks. Carlos Cabecinhas, wspomniano 5. rocznicę wyboru na Stolicę Apostolską papieża Franciszka.

Celebrans podkreślał, że w tym – zasługującym na szczególne przypomnienie – dniu wierni powinni modlić się za Ojca Świętego. I dodał: „W tym miejscu modlitwa za papieża jest stałą intencją, stanowi ona bowiem integralną część wezwań orędzia fatimskiego”.

Papieża Franciszka wspomniano ponownie w modlitwie wiernych, prosząc, by „Matka Boska strzegła Ojca Świętego w jego posłudze”. Modlono się także o pokój: „aby ci, którzy poszukują zgody i pojednania, zdołali powstrzymać wojnę”.

Przypomnijmy, że w maju 2017 r. Sanktuarium Fatimskie gościło Ojca Świętego, który kanonizował Franciszka i Hiacyntę Marto. Była to szósta wizyta papieska w Fatimie. Poprzednimi papieżami, którzy odwiedzili Portugalię byli: Paweł VI (1967), Jan Paweł II (1982, 1991, 2000) i Benedykt XVI (2010).

W swoich wystąpieniach w Fatimie papież Franciszek apelował o pokój i dążenie

Franciszek – uosobienie prostoty i dobroci

do porozumienia oraz w sposób szczególnie wspominał osoby wykluczone społecznie i wszystkich tych, którzy cierpią w wyniku konfliktów w różnych krajach na świecie.

13 marca 2013 r. na balkonie bazyliki św. Piotra w Watykanie, przy wtórze okrzyków „Niech żyje papież!”, pojawił się Franciszek – pierwszy papież-jezuita. Żartobliwie za-

uważył, że kardynałowie szukali nowego biskupa Rzymu „niemal na końcu świata”... Potem modlił się wraz z tłumami wiernych, zgromadzonymi na Placu św. Piotra i prosił katolików o podążanie drogą braterstwa. Od tej pory Głowa Kościoła katolickiego sprawuje pontyfikat naznaczony prostotą i wielką wrażliwością na problemy społeczne.

Rektor Sanktuarium Fatimskiego powitał uczestników VI Międzynarodowego Workshopu Turystyki Religijnej

Spotkanie odbyło się w Centrum Pastoralnym Pawła VI w Fatimie / Cátia Filipe

Przez trzy dni w Centrum Pastoralnym Pawła VI w Fatimie odbywał się VI Międzynarodowy *Workshop* Turystyki Religijnej, zorganizowany przez Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ourém-Fatima we współpracy z miastami Ourém i Guardą oraz Sanktuarium Fatimskim.

W tegorocznym spotkaniu uczestniczyło ponad 700 osób z 39 krajów. Wiodącym tematem obrad były zagadnienia związane z turystyką religijną w świetle hasła: „Globalizacja a turystyka religijna”.

Witając uczestników, ks. Carlos Cabecinhas – rektor Sanktuarium Fatimskiego, powiedział: „Obchody stulecia objawień umocniły światowe znaczenie Fatimy, potwierdzając na poziomie międzynarodowym, że Fatima jest najważniejszą destynacją portugalskiej turystyki religijnej”. I kontynuował: „Wielość krajów pochodzenia pielgrzymów, którzy – co roku – przybywają do Fatimy, pokazuje, że jest to sanktuarium znane na całym świecie, do którego pragnie przybyć wiele osób. Jeśli w przeszłości nie było to jeszcze dla kogoś całkowicie oczywiste, to po obchodach stulecia fakt ten ukazał się nam bez najmniejszych

Ks. Carlos Cabecinhas przypomniał najważniejsze wydarzenia stulecia objawień

wątpliwości poprzez znaczący wzrost liczby pielgrzymów przybywających ze wszystkich kontynentów”.

Głównym celem VI Międzynarodowego *Workshopu* Turystyki Religijnej było stworzenie okazji do nawiązywania kontaktów

handlowych oraz promowanie na arenie międzynarodowej Portugalii jako destynacji szczególnie znaczącej dla turystyki religijnej i wzmacnianie pozycji turystyki religijnej wśród innych sektorów światowej turystyki.

Troska o osoby wykluczone i dzieci, ofiary niesprawiedliwości społecznej, w centrum obchodów upamiętniających objawienia Anioła

W rozważaniach nawiązano do homilii Benedykta XVI wygłoszonych w Fatimie w 2010 r. / Carmo Rodeia

21 marca – w dniu, w którym Sanktuarium Fatimskie wspomina objawienia Anioła – z Kaplicy Objawień wyruszyła procesja wiernych do miejsc spotkania pastuszków z Bożym posłańcem: studni Arneiro i Loca do Anjo.

Prowadzący tę *Via Matris* (Drogę Matki Bolesnej) ks. Carlos Cabecinhas ze szczególną troską mówił o osobach wykluczonych ze społeczeństwa, o konieczności obrony życia i podstawowych praw istot ludzkich oraz o dzieciach, „ofiarach niesprawiedliwości społecznej, rozpadu rodziny i przemocy”.

Rektor Sanktuarium Fatimskiego modlił się: „Prosimy, abyśmy jak Matka Boska Bolesna, potrafili walczyć w obronie życia i podstawowych praw człowieka, przeciw niesprawiedliwości i prześladowaniu najsłabszych przez możliwych i potężnych”.

Podczas liczącej niespełna kilometr procesji, wiodącej Drogą Pastuszków do wzgórza Valinhos, pielgrzymi wysłuchali fragmentów Ewangelii. Następnie rektor Sanktuarium odmówił krótką modlitwę, która zakończyła się Litanią do Matki Bożej, Królowej Pokoju.

Przy studni Arneiro pielgrzymi wspominali prośby, jakie Anioł kierował do pastuszków

Sanktuarium w Fatimie przyłącza się do światowego dnia modlitwy i postu

Ojciec Święty prosi o modlitwę i post w intencji pokoju / Cátia Filipe

4 lutego papież Franciszek ogłosił dzień modlitwy i postu

Sanktuarium Fatimskie przyłączyło się do obchodów światowego dnia modlitwy i postu w intencji pokoju, wyznaczonego przez papieża Franciszka na piątek 23 lutego 2018 r.

W modlitwie różańcowej, odmawianej w południe w Kaplicy Objawień, uczestniczyli współpracownicy Sanktuarium. Ks. rektor Carlos Cabecinhas modlił się o pokój na świecie, szczególnie w Demokratycznej Republice Konga i w Sudanie Południowym, gdzie nie ustają długotrwałe konflikty zbrojne oraz w Syrii,

gdzie niepokojąco wzrasta liczba ofiar wojny, wśród których jest bardzo wiele dzieci.

Ks. Cabecinhas mówił: „Tu, w Fatimie, różaniec – który jest wielką modlitwą o pokój – pomaga nam, abyśmy nie popadli w obojętność wobec ogromu cierpienia i umieli uszanować pamięć niezliczonych, niewinnych ofiar. Jest to sposób, abyśmy nie pozwolili sercu stać się niewrażliwym na zło, które bierze w posiadanie tak wielu naszych braci”.

4 lutego, po modlitwie *Anioł Pański*,

Ojciec Święty Franciszek zwrócił się do wiernych z okna swego papieskiego apartamentu z następującym ogłoszeniem: „W obliczu tragicznego przedłużania się sytuacji konfliktów w różnych częściach świata, zachęcam wszystkich wiernych do udziału w specjalnym dniu modlitwy i postu w intencji pokoju – 23 lutego, w piątek pierwszego tygodnia Wielkiego Postu”. Prosił przy tym szczególnie o pamięć o ofiarach konfliktów w Demokratycznej Republice Konga i w Sudanie Południowym.

Minister Turystyki Timoru Wschodniego odwiedził Sanktuarium Fatimskie

Manuel Vong został przyjęty przez ks. Carlosa Cabecinhasa / Cátia Filipe

Minister Turystyki Timoru Wschodniego odwiedził Sanktuarium Fatimskie i został przyjęty przez rektora – ks. Carlosa Cabecinhasa.

Podczas nieformalnej rozmowy Manuel Vong mówił o głębokiej pobożności maryjnej mieszkańców Timoru Wschodniego, szczególnie zaś o nabożeństwie do Matki Boskiej Fatimskiej, do której timorscy katolicy modlą się o pokój w swoim kraju.

Minister Manuel Vong obdarowany oficjalnym różańcem Sanktuarium Fatimskiego

Parafia św. Sebastiana Męczennika gościła figurę pielgrzymującą z Fatimy

Od 13 do 25 lutego – czas święta i modlitwy w Toledo / P. Juan Carlos López

Bogaty program modlitwy podczas wizyty figury pielgrzymującej

Z radością przedstawiamy świadectwo o wzruszającym i pięknym czasie, jaki fatimska figura pielgrzymująca spędziła na naszej ukochanej ziemi.

Przed rozpoczęciem pielgrzymki przygotowaliśmy szczegółowy program, który umożliwił nawiedzenie przez figurę wszystkich miejsc, które chciały ją gościć i wszystkich osób, którzy pragnęli jej cennej obecności. W każdym nawiedzonym miejscu odprawiano Eucharystię ku czci Matki Boskiej. Uczestniczyło w nich znacznie więcej osób niż oczekiwaliśmy. Po Mszy św. z głęboką wiarą i pobożnością odmawiano modlitwę różańcową, która jednoczyła wszystkich braci, mieszkańców tej ziemi.

Figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej gościła także w dwóch szkołach, gdzie modliły się przed nią dzieci, szczęśliwe, że mogą ucałować jej stopy. Także dzieci uczęszczające na katechezę (w różnym wieku, przed komunią i przed bierzmowaniem) zebrały się w parafii, aby przed figurą odmawiać różaniec. Na zakończenie tego nabożeństwa one również całowały stopy Maryi, okazując w tym akcie pobożności jedność młodzieży z naszą Świętą Matką, która otacza ich pokojem i macierzyńską miłością.

W naszych sercach zajaśniało światło i rozgorzał płomień tej miłości, którą tylko matka może wzniecić w sercach swoich dzieci, aby zobaczyć je w jedności i braterstwie, jak w prawdziwej rodzinie.

W naszym regionie – podobnie jak w

wielu innych miejscach na świecie – odczuwaliśmy brak prawdziwej, jednoczącej nas wiary, która owocowałaby solidarnością z bliźnimi i aktami miłosierdzia. Choć nadal nie ustajemy w wysiłkach, czujemy, że pełna skromności i piękna obecność Świętej Matki na hiszpańskiej ziemi, dała nam siłę ożywiającą płomień naszej wiary i miłości oraz ufność w moc Ducha Świętego, którą – dzięki łasce Boga Ojca – Maryja doskonale nas obdarza, abyśmy wciąż walczyli o utrzymanie i wzrost wiary naszych braci.

Przenajświętsza Dziewica z Fatimy to najczulsza Matka, która wysłuchuje naszych prośb, w trudnych chwilach okrywa nas

swym płaszczem, przynosi pokój w strapieniach, podtrzymuje i umacnia naszą wiarę, leczy zbolale serca i z wdzięcznością przyjmuje nasze modlitwy. Ona, pobożna i godna uwielbienia, jest najlepszą nauczycielką prowadzącą nas do swego Syna Jezusa Chrystusa. Jej obecność przyniosła nam tak wiele błogosławieństw i miłości! Maryja zdołała zjednoczyć lud łaknący czułości swej Matki. Pośród łez wzruszenia, białych chusteczek i dźwięków hymnu ku Jej czci, żegnaliśmy Panią Fatimską z żalem, ale i z nadzieją, że – podróżując po świecie, by zachęcać ludzi do modlitwy – wkrótce i do nas powróci, abyśmy mogli Ją wielbić.

Podczas pielgrzymki wierni oddawali cześć Matce Boskiej Fatimskiej

Miejscowość Rapone poświęcona Niepokalanemu Sercu Maryi

Aktywna działalność Ruchu Orędzia Fatimskiego w roku stulecia objawień / Vita De Luca - MMF Basilicata

W roku stulecia objawień Ruch Orędzia Fatimskiego we Włoszech podejmował wiele inicjatyw, w których uczestniczyli też jego członkowie z Rapone.

W październiku 2016 r. wspólnota parafialna tej włoskiej miejscowości gościła figurę pielgrzymującą z Fatimy, której towarzyszył przedstawiciel Ruchu Orędzia Fatimskiego.

W parafii pw. św. Mikołaja Biskupa praktykowane jest nabożeństwo pierwszych sobót miesiąca, o którego ustanowienie prosiła Matka Boska. W każdy piątek członkowie ROF, zaangażowani w duszpasterstwo chorych, wraz z proboszczem ks. Giovannim De Palmą, odwiedzają osoby chore, by odmawiać z nim różaniec święty i zapoznawać ich z orędziem „Pani w bieli”.

W zeszłym roku Ruch Orędzia Fatimskiego w regionie Basilicata otrzymał od Postulacji Pastuszków relikwie świętych Franciszka i Hiacynty. W parafii utworzono wówczas grupę dzieci „Pastuszkowie z Fatimy – Święci Franciszek i Hiacynta”, w której najmłodsi uczą się codziennego odmawiania różańca oraz duchowości małych widzających.

Utworzono też „duchowy most” łączący ten włoski region z portugalskim

Sanktuarium, aby podczas wigilii modlitewnej 12 dnia każdego miesiąca, odmawiać różaniec z rozważaniami, przygotowujący do uroczystości dnia 13, w którym wspomina się objawienia Matki Boskiej.

Członkowie Ruchu Orędzia Fatimskiego i proboszcz ks. Giovanni De Palma nakłonili przewodniczącą Rady Miejskiej, panią inż. Felicettę Lorenzo do poświęcenia Rapone Niepokalanemu Sercu Maryi. Uroczysty akt poświęcenia oraz ceremonia symbolicznego przekazania kluczy do bram miasta na znak oddania się Niepokalanemu Sercu Maryi miały miejsce 8 grudnia 2017 r., w uroczystość Niepokalanego Poczęcia, na zakończenie obchodów roku jubileuszu stulecia objawień fatimskich w Rapone.

Władze miejskie zdecydowały też o nadaniu niewielkiemu placowi przy wjeździe do

Rapone jest bardzo silnie związane z orędziem fatimskim

miejscowości nazwy „Oaza Matki Boskiej Fatimskiej”. Umieszczono tam figurę podarowaną przez Sanktuarium Fatimskie i poświęconą w Kaplicy Objawień. Jest to wizerunek Niepokalanego Serca Maryi, nawiązujący treści drugiego objawienia z 13 lipca 1917 r., które wskazuje nam Niepokalane Serce Maryi jako ucieczkę i drogę do Boga.

Pierwsze obchody wspomnienia świętych pastuszków Franciszka i Hiacynty w Rapone

13 lutego: uroczystości rozpoczęły się w dniu rocznicy śmierci siostry Łucji / Vita De Luca - ROF Basilicata

Rapone we Włoszech i Fatimę w Portugalii – te dwie, pozornie tak odległe, miejscowości łączy kult świętych Franciszka i Hiacynty Marto, świadków objawień Maryi w Fatimie, w których uczestniczyła również z ich kuzynka Łucja.

Uroczystości rozpoczęły się 13 lutego – w dniu rocznicy śmierci siostry Łucji (zm. 2005) – godziną adoracji eucharystycznej poświęconą trzeciej widzającej.

17 lutego odbyło się spotkanie poświęcone duchowości świętych pastuszków „Święci Franciszek i Hiacynta – dojrzała wiara”. Głos zabierali: ks. Valter Maria Arigoni Monaco i inż. Felicetta Lorenzo – przewodnicząca Rady Miejskiej Rapone, a także Vita De Luca – przedstawiciel Ruchu Orędzia Fatimskiego z regionu Basilicaty oraz proboszcz ks. Giovanni De Palma.

20 lutego z głosiłników w Rapone od samego rana rozbrzmiewały, tworzące świąteczny nastrój, pieśni maryjne. Uroczystej Mszy św. w kościele parafialnym przewodniczył bp Ciro Fanelli, koncelebrowali: ks. Giuseppe Vivilecchia – proboszcz i przedstawiciel Ruchu Orędzia Fatimskiego z miejscowości Castelgrande, misjonarz

20 lutego: uroczyste obchody wspomnienia pastuszków

ks. Angelico oraz proboszcz z Rapone ks. Giovanni De Palma. W Eucharystii uczestniczyła przewodnicząca Rady Miasta inż. Felicetta Lorenzo oraz mieszkańcy i uczniowie miejscowej szkoły. Biskup poświęcił relikwie świętych pastuszków i pobłogosławił wszystkie obecne w kościele dzieci.

Wieczorem dzieci z Rapone, wspólnie ze swoimi kolegami z Castelgrande i Alessandrą, przedstawicielką włoskiego Ruchu Orędzia Fatimskiego, prowadziły różaniec. Modlitwa zakończyła się ucałowaniem relikwii oraz odśpiewaniem przez najmłodszych „Hymnu Pastuszków”.

VIII Pielgrzymka Stowarzyszenia Czciocieli Najświętszej Dziewicy Fatimskiej z Getafe w Hiszpanii

Pielgrzymka gościła w Sanktuarium Fatimskim od 12 do 15 kwietnia / Antonio Huerta Bustos - Stowarzyszenie Czciocieli Najświętszej Dziewicy Fatimskiej

Niedzielną Eucharystia w bazylice Matki Boskiej Różańcowej

Już po raz ósmy Stowarzyszenie Czciocieli Najświętszej Dziewicy Fatimskiej odbyło swoją doroczną pielgrzymkę do Fatimy. Grupa gościła w Sanktuarium od 12 do 15 kwietnia. Wśród 136 pątników było wiele osób, które pielgrzymowały już z nami w minionych latach, ale byli też tacy, którzy po

raz pierwszy odwiedzili naszą Matkę z Nieba, Panią Fatimską.

Towarzyszili nam kapłani ks. José Ramón – proboszcz parafii św. Teresy od Jezusa, ks. Orlando – proboszcz parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej, ks. Manuel – wikariusz parafii Matki Boskiej oraz siostra zakonna ze

zgromadzenia Niepokalanek.

Przez cztery dni uczestniczyliśmy w wielu podniosłych aktach religijnych. Wspomnijmy tu przede wszystkim codzienną modlitwę różańcową, o którą Matka Boska tak bardzo prosiła pastuszków i Eucharystie w Kaplicy Objawień. Mszę św. w czwartek odprawił ks. Manuel. Mszom św. koncelebrowanym w piątek i sobotę przewodniczył biskup Kadyksu Rafael [Zarnoza Boy – *przyp. tłum.*], którego niektórzy z pielgrzymów mieli okazję osobiście pozdrawić.

Uczestniczyliśmy także w godzinie adoracji w kaplicy Zmartwychwstania Jezusa, a w piątek po południu odprawiliśmy drogę krzyżową. Podczas sobotniej procesji ze świeciami czterech pątnicy z naszej grupy dostąpili zaszczytu niesienia feretronu z figurą Maryi. Ukoronowaniem pielgrzymki była niedzielna Eucharystia, sprawowana o godz. 6.30 w bazylice Matki Boskiej Różańcowej.

Podczas pielgrzymki nie mogło zabraknąć programu kulturalnego. W sobotę przed południem pojechaliśmy do miejscowości Nazaré. W niedzielę rano 88 pielgrzymów z naszej grupy zwiedziło wystawę „Fatima Światło i Pokój”, prezentowaną w Muzeum Sanktuarium mieszczącym się w budynku Rektoratu.

Świadectwa wygłaszane w drodze do domu, pokazywały, że pielgrzymi wracali napelnieni miłością do Przenajświętszej Dziewicy i duchowymi łaskami. Wszyscy wyrażali też nadzieję, że jeśli Bóg i Matka Boska pozwolą, powrócą do Fatimy w przyszłym roku.

Droga krzyżowa na Drodze Pastuszków

13. rocznica śmierci siostry Łucji od Jezusa obchodzona w Fatimie

Ks. Carlos Cabecinhas wspominał życie widzącej podczas Mszy św. w dniu 13 lutego

/ Cátia Filipe

Siostra Łucja spotykała się z Janem Pawłem II podczas jego wizyt w Portugalii

13 lutego rektor Sanktuarium Fatimskiego ks. Carlos Cabecinhas przewodniczył Mszy św. w bazylice Trójcy Przenajświętszej, podczas której upamiętniono 13. rocznicę śmierci siostry Łucji od Jezusa – jednej z widzących podczas objawień w Cova da Iria w 1917 r.

Wspominając życie Łucji, ks. Cabecinhas podkreślił, że w lutym 2017 r. zakończyła się diecezjalna fasa procesu kanonizacyjnego za-

konnicy, a tym samym dalsze poczynania w tej kwestii należą bezpośrednio do kompetencji Ojca Świętego i Stolicy Apostolskiej.

Łucja dos Santos, urodzona (podobnie jak jej kuzyni – święci Franciszek i Hiacynta Marto) w miejscowości Aljustrel, od 13 maja 1917 r. była świadkiem objawień Maryi, które zostały uznane przez Kościół katolicki za godne wiary. Wraz z rodzeństwem Marto uczestniczyła w trzech objawieniach Anioła

(w 1916 r.) oraz sześciu objawieniach Matki Boskiej (w 1917 r.), która prosiła dzieci o modlitwę i pokutę w intencji wynagrodzenia i nawrócenia grzeszników.

Szczególne posłannictwo Łucji polegało na upowszechnianiu nabożeństwa do Niepokalanego Serca Maryi, które jest sednem orędzia fatimskiego. W związku z powierzoną jej misją widząca miała kolejne objawienia Matki Boskiej oraz została obdarzona mistycznymi łaskami, które pomogły jej wiernie przejść wyznaczoną drogą życia. W 1925 r. Łucja wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Świętej Doroty i przebywając w domach zakonnych tego zgromadzenia w Hiszpanii – w Tui i w Pontevedrze – doznała objawień, w których widziała Trójcę Świętą, Matkę Boską i Jezusa.

Aby móc lepiej odpowiedzieć na wezwania orędzia, które Maryja powierzyła widzącej, Łucja pragnęła życia w większym odosobnieniu. W 1948 r. wstąpiła do Karmelu w Coimbrze, gdzie oddała się głębokiej modlitwie i pokucie. Przyjęła wówczas imię siostra Maria Łucja od Jezusa i od Niepokalanego Serca.

Siostra Łucja spotykała się z papieżami, głowami państw i szefami rządów, znanymi osobistościami i prostymi ludźmi. Odpowiadała na tysiące listów i prośb o modlitwę. Jej bogata korespondencja była szczegółowo badana w diecezjalnej fazie procesu kanonizacyjnego, która zakończyła się 13 lutego 2017 r. Oprócz analizy tysięcy listów i tekstów, wysłuchano również 61 świadków. Zgromadzono w sumie 15 tysięcy stron dokumentów, które przekazano następnie Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych Stolicy Apostolskiej.

Siostra Łucja od Jezusa zmarła 13 lutego 2005 r.

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie mogą być dowolnie wykorzystywane. Przy ich wykorzystaniu należy podać źródło oraz autora (jeśli tekst jest podpisany).

Fátima Światło i Pokój

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Wydawca i redakcja: Sanktuarium Matki

Boskiej Różańcowej w Fatimie

Płatnik nr. 500 746 699

Adres: Santuário de Fátima – Apartado 31

2496-908 FÁTIMA (Portugal)

tel.: +351 249 539 600 * Fax: +351 249 539 668

Email: comunicacaosocial@fatima.pt

www.fatima.pt

Druk: Gráfica Almondina – Torres Novas

Egzemplarz obowiązkowy: 210 650/04

ISSN: 1647-2438

Zwolnione z rejestru E.R.C. na mocy dekretu 8/99 z 9 czerwca – art. 12, paragraf 1, podpunkt a).

FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ - PRZEDŁUŻENIE / NOWE PRENUMARATY

BEZPŁATNA PRENUMERATA ROCZNA = 4 NUMERY

Wyślij swoje zamówienie na subskrypcję na adres: assinaturas@fatima.pt

Zaznacz język, w jakim chcesz otrzymywać czasopismo:

niemiecki, hiszpański, francuski, angielski, włoski, polski, portugalski

Dla zainteresowanych darowizną na wsparcie publikacji

Przelew bankowy krajowy (Millenium BCP) NIB: 0033 0000 50032983248 05

Przelew bankowy międzynarodowy IBAN: PT50 0033 0000 5003 2983 2480 5

BIC/SWIFT: BCOMPTPL / Czek lub przekaz pocztowy: Santuario de Nossa Senhora de Fatima, Apartado 31, 2496-908 Fatima Portugal

Pomóż nam rozpowszechnić orędzie Matki Boskiej poprzez czasopismo „Fatima Światło i Pokój”!

Zakopane-Krzeptówki ogłoszone Sanktuarium Narodowym Matki Bożej Fatimskiej

Oficjalna ceremonia odbędzie się 13 maja / ks. Marian Mucha SAC, kustosz Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej na Krzeptówkach

Pallotyńska wspólnota z zakopiańskich Krzeptówek z wielką radością informuje, że Konferencja Episkopatu Polski – uchwałą z dnia 14 marca 2018 roku – ustanowiła w Zakopanem-Krzeptówkach Sanktuarium Narodowe Matki Bożej Fatimskiej. 28 marca 2018 r. przewodniczący KEP JE ks. abp Stanisław Gądecki wręczył uchwałę w tej sprawie przełożonemu prowincjalnemu ks. Zenonowi Hanasowi i kustoszowi sanktuarium ks. Marianowi Musze.

Decyzja Konferencji Episkopatu Polski wieńczy i spina klamrą historię naszego sanktuarium:

1950: Za zgodą ówczesnego metropolity krakowskiego ks. abpa Eugeniusza Baziaka, pallotyni Prowincji Chrystusa Króla zakładają na Krzeptówkach w Zakopanem placówkę – załazek ośrodka kultu fatimskiego.

1961: Pasterz diecezji Leirii przekazuje ks. kard. Stefanowi Wyszyńskiemu figurę Matki Bożej Fatimskiej. Zgodnie z intencją ofiarodawcy wizerunek Pani Fatimskiej miał pielgrzymować po Europie za „żelazną kurtyną” – tam, gdzie Madonna z Fatimy (ze względu na wspomnienie w orędziu fatimskim Rosji) nie miała wstępu. Przekazując Krzeptówkom drogocenny dar z Fatimy, Prymas Tysiąclecia zobowiązał pallotynów do wyruszenia z figurą Matki Bożej Fatimskiej i jej orędziem na pielgrzymie szlaki Ojczyzny. Po poświęceniu przez ks. bpa Karola Wojtyłę, ówczesnego biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej, wizerunek Maryi rozpoczął peregrynację, która trwała ponad ćwierć wieku i nawiedziła wiele parafii w całej Polsce. Podczas tej pielgrzymki pallotyni z Krzeptówek głosili w tych parafiach tzw. rekolekcje fatimskie.

13 maja 1981: W rocznicę pierwszego objawienia Matki Bożej w Fatimie, na Placu św. Piotra w Rzymie ma miejsce zamach na życie Jana Pawła II. W tym samym czasie na Krzeptówkach, w pierwszych godzinach żarliwej modlitwy o ocalenie życia papieża, ks. Mirosław Drozdek SAC, klęcząc przed figurą Pani Fatimskiej, podejmuje zobowiązanie: „Jeżeli Bóg uratuje życie Jana Pawła II, to w tym miejscu wybudujemy kościół dziękczynienia za ocalenie życie Najwyższego Pasterza”.

21 października 1987: W Rzymie Jan Paweł II koronuje figurę Matki Bożej

Decyzję Episkopatu ogłoszono 28 marca 2018 r.

Fatimskiej z Krzeptówek. Na skroniach Matki Najświętszej spoczęła korona, która – jak powiedział papież – jest „przypomnieniem tego, co Matka Boża uczyniła dla swego ludu”.

22 kwietnia 1992: Penitencjaria Apostolska nadaje sanktuarium na Krzeptówkach przywilej odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami dla wiernych, którzy pobożnie uczestniczą w świętych nabożeństwach liturgicznych lub przynajmniej odmówią *Modlitwę Pańską* i *Wyznanie Wiary*:

- 1) w uroczystość Niepokalanego Poczęcia i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Dziewicy, a także w dniu 13 maja
- 2) raz w roku w dniu dowolnie wybranym przez każdego wiernego
- 3) ilekroć pielgrzymi przybędą do sanktuarium w grupie.

7 czerwca 1997: Do Pani Fatimskiej na zakopiańskich Krzeptówkach przybywa Ojciec Święty Jan Paweł II. Konsekrując kościół wypowiada słowa, które sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Zakopanem nadają wyjątkowe znaczenie i potwierdzają jego papieski charyzmat: „Drodzy Bracia i Siostry! Wasze Sanktuarium na Krzeptówkach jest mi w najszczególniejszy sposób bliskie i drogie. (...) Z historią tego sanktuarium łączy się także wydarzenie, które miało miejsce na placu św. Piotra 13 maja 1981. (...) Wiem, że gromadziliście się (...) w kaplicy Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach, aby odmawiać różaniec i modlić się o zdrowie i siły dla mnie. Wtedy też narodził się plan wybudowania w tym miejscu, u podnóża Giewontu, Sanktuarium Matki Bożej Fa-

timskiej jako wotum dziękczynnego za uratowanie mojego życia. Wiem, że to sanktuarium, które dziś mogę konsekrować, wznosiło wiele rąk i wiele serc zjednoczonych pracą, ofiarą i miłością do Papieża. Trudno mi o tym mówić bez wzruszenia... (...) Przybyłem do was, aby wam podziękować za waszą dobroć, pamięć i modlitwę, która trwa tu nadal. (...) Zawsze mi pomagaliście. Byliście ze mną i rozumieście moje troski. Czulem to. Było to dla mnie wielkim wsparciem. Za tę postawę wiary i oddania Kościołowi dziękuję wam z całego serca. (...) *Totus Tuus*... Dziękuję wszystkim za tę świątynię. Zawiera ona waszą miłość do Kościoła i do Papieża. Jest niejako kontynuacją mojej wdzięczności do Boga i Jego Matki. Razem z wami bardzo cieszę się tym darem”.

6 czerwca 2017: 20 lat po konsekracji kościoła przez św. Jana Pawła II do Pani Fatimskiej w Jej sanktuarium na Krzeptówkach przybywają liczni pielgrzymi, by w „polskiej Fatimie” celebrować wydarzenia sprzed 100 lat – objawienia w portugalskiej Cova da Iria w 1917 r. Centralnym punktem uroczystości rocznicowych jest ponowienie „Aktu poświęcenia Ojczyzny i Kościoła w Polsce Niepokalanemu Sercu Maryi”, dokonane przez przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, JE ks. abpa Stanisława Gądeckiego. Słowa oddania i poświęcenia metropolita poznański wypowiedział w imieniu obecnych na Krzeptówkach biskupów – członków KEP, w obecności najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej: prezydenta Andrzeja Dudy z małżonką, premier Beaty Szydło oraz ministrów, parlamentarzystów i przedstawicieli władz samorządowych.

Decyzję KEP o ustanowieniu w Zakopanem Sanktuarium Narodowego Matki Bożej Fatimskiej odbieramy jako eklezjalny mandat i nałożone przez Kościół na rodzinę pallotyńską zobowiązanie do jeszcze gorliwszego służenia idei fatimskiej oraz noszenia zaszczytnego i wielce zobowiązującego miana „polskiej Fatimy”.

Uroczyste liturgiczne ogłoszenie zakopiańskich Krzeptówek Sanktuarium Narodowym Matki Bożej Fatimskiej dokona się 13 maja br., podczas inauguracji tegorocznych obchodów fatimskich. Aktu tego dokona metropolita krakowski JE ks. abp M. Jędraszewski.

Symposium teologiczno-pastoralne poświęcone refleksji o znaczeniu Fatimy we współczesnym świecie

Spotkanie odbędzie się od 22 do 24 czerwca / Diogo Carvalho Alves

Od 22 do 24 czerwca w sali Dobrego Pasterza Centrum Pastoralnego Pawła VI w Sanktuarium Fatimskim odbędzie się symposium teologiczno-pastoralne „Fatima: co to dzisiaj znaczy?”. Spotkanie jest elementem programu naukowego zaplanowanego przez Sanktuarium na bieżący rok duszpasterski, który przebiega pod hasłem „Dziękczynienie za dar Fatimy” i stanowi część trzyletniego okresu (2017-2020) poświęconego tematowi „Czas Łaski i Miłosierdzia”.

„Po stu latach od objawień i po zakończeniu uroczystych, z oczywistych powodów, obchodów upamiętniających to wydarzenie, z całą stanowczością widać, że – w związku z różnymi sposobami myślenia i patrzenia na postawy ludzi dotyczące zdarzeń w Cova da Iria – rodzą się pytania o znaczenie Fatimy w momencie, gdy przewrócimy już tę stronicę historii, jaką był rok 2017”, napisał w folderze informacyjnym przewodniczący komisji organizacyjnej symposium Marco Daniel Duarte.

W centrum trzydniowego programu symposium znajduje się orędzie fatimskie, które będzie rozważane w różnych aspektach, zawartych w słowach: „przyjąć i przeżyć” (pierwszy dzień), „przeżyć i głosić” (drugi dzień) i „rozważać” (trzeci dzień). Uczni z portugalskich i zagranicznych placówek naukowych będą – w oparciu o źródła i losy bohaterów wydarzeń fatimskich – zastanawiać się nad życiem ludzkim, tworząc na tej podstawie wizję złożonego i różnorodnego współczesnego świata.

„Do refleksji, o jaką pierwsze stulecie Fatimy wzbogaciło myślenie o ludzkości i o nowym wieku, dodamy inne, które w sposób oczywisty będą dotyczyły problematyki zajmującej ludzi, żyjących na początku drugiego stulecia Fatimy”, zapowiada Marco Daniel Duarte.

Naukowcy uczestniczący w symposium rozważą z różnych perspektyw (teologicznej, filozoficznej, historycznej) temat stosunku człowieka do obecności Boga – „temat, który od początku przenika historię objawień i który jest nadal bardzo wyraźnie aktualny w pierwszych dekadach nowego wieku Fatimy”.

Pierwszego dnia symposium uczestnicy będą dyskutować o znaczeniu orędzia fatimskiego dla współczesnego świata. W ramach wieczornego programu kulturalnego odbędzie się koncert w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy.

Drugi dzień będzie poświęcony roli Sanktuarium Fatimskiego. W informacji o symposium organizatorzy podkreślają, że „zarówno orędzie, jak i Sanktuarium – przyjmujące tych, którzy chcą żyć tym orędziem – są wielkim darem”. Tego dnia do udziału w spotkaniu zaproszono abpa Rino

1.º ANO DO CICLO PASTORAL TEMPO DE GRAÇA E MISERICÓRDIA

SANTUÁRIO DE FÁTIMA
ANO PASTORAL • 2017-2018

SIMPÓSIO TEOLÓGICO-PASTORAL
**FÁTIMA HOJE:
QUE SENTIDO?**

de 22 a 24 de junho de 2018
Centro Pastoral de Paulo VI

DAR
GRAÇAS
PELO DOM
DE FÁTIMA

Fisichellę, przewodniczącego Papieskiej Rady do spraw Nowej Ewangelizacji (dykasterii Kurii Rzymskiej odpowiedzialnej m.in. za sanktuaria), który spojrzy na Sanktuarium Fatimskie jako na „szpital polowy”.

W trzecim dniu naukowcy podejmą refleksję o Fatimie jako miejscu, które „odzwierciedla potencjał hermeneutyczny, współpracujący z najbardziej dotkliwymi wszechświata przez człowieka naszych czasów”. W programie konferencji będzie też czas na modlitwę i uczestnictwo w Eucharystii.

„Oczekujemy, że efektem tego sympo-

zjum będzie poszukiwanie nowych sposobów wyrażania Fatimy poprzez wnikliwe badanie bogactwa tematów i odnajdywanie kluczy do odczytania lektur znaczących dla ludzkości XXI wieku, która jest bez wątpienia, ludzkością nowego wieku Fatimy”, mówi przewodniczący komisji organizacyjnej symposium.

Uczestnictwo w symposium teologiczno-pastoralnym wymaga wcześniejszego zgłoszenia, którego można dokonać przesyłając formularz zapisu na adres Sanktuarium Fatimskiego (Simpósio de 2018, Apartado 31, 2496-908 Fátima) lub poprzez formularz [online](#).